

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Příslovečné určení
Anotace	Pracovní listy k procvičování příslovečného určení
Autor	Mgr. Michaela Matějková
Jazyk	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák se naučí vyhledávat a určovat příslovečná určení.
Třída	6. – 9.

Příslowečné určení

1. Vyhledej příslovečná určení a urči, o jaký druh se jedná:

Letadlo letělo nad domky. Petr prudce trhl kormidlem. Bílé budovy se skrývají uprostřed zeleně. Po březích řeky se táhne zažloutlá step s uschlou trávou, křovím a stromy. Tu a tam vidíme vesničky s obydlími z nepálených cihel. Letadlo zanedlouho jemně přistálo na letišti. Když vykročíme na schůdky, zjeví se nám nádherný výhled. Slunce již silně pálí. Rozpálená střecha pobřežní chaty nestačila ani přes noc vychladnout. Je tu někdo, kdo nás spojuje s domovem. Moje sestra umí dokonale francouzsky.

2. Urči příslovečná určení:

Přišel až do samého srdce Afriky, aby mohl pomáhat hladovějícím. Opatrně jsme stoupali po příkré stezce. Ve středu odjela moje sestra do Karlových Varů na léčení. S potěšením vaši zprávu přijímám. Můj otec byl až do pozdního stáří zdrav jako ryba. Letci odvážně vzlétli na pomoc výpravě. Vytrvalostí dosáhli svého cíle. Oči mu září radostí. Přednáška byla přerušena pro poruchu v dodávce elektrického proudu. S napětím jsme sledovali celou hru až do konce.

3. Doplň vhodná příslovečná určení:

Moje matka byla.....zdráva. zraněný automobilista byl odvezen..... Syn přijel..... Účastníci recitační soutěže přednášeli básně.....a..... Řečník musí mluvit.....a.....vytrvale přšelo.bylo vidět slabé světélko. Vzpomínal na svého přítele..... Domorodí lovci čekali, bude-li tygr přilákán návnadou. Včera jsme nečekali.....

4. Utvoř vhodné věty s příslovečnými určeními vyjádřenými přirovnáním:

jako stěna, jako malina, jako lev, jako blesk, jako zvon, jako po másle, jako voda, jako na trní, jako chrpa, jako laň, jako led

5. Vyhledej a urči příslovečná určení:

Zítra se musím vrátit domů. To je ale velmi pěkný pes! Udělal to velice pečlivě.

Maňásci se honili po jevišti. Ledoborec vyplul z přístavu. Pod oknem stáli dva sněhuláci. Tryskové letadlo letělo nadzvukovou rychlostí v ohromné výši. Před lety takový nebýval. Syn trpělivě čekal na otcův návrat. Věra pevně věřila, že se uzdraví.

6. Urči, zda se ve větě nachází příslovečné určení. Pokud ano, urči jeho druh:

Oči měl zarudlé pláčem. Beránky na obloze předpovídaly silný déšť. Vyzkoušeli jsme několik způsobů stavby stanů. Je krásně a nás zužuje žízeň, neboť naše zásoby vody se smrskly na minimum. Náhle se spustil příšerný liják. Běželo mu o život. Blesk udeřil do vysokého stromu. Představení právě začalo. Všude bylo cítit vůni fialek. O takovém štěstí se mu ani nesnilo. Večer se u táboráku zpívalo. Bolest v krku mu nepřestávala.

7. Urči příslovečné určení:

I já jsem tomu dobře rozuměl. Mirek mi o tom někdy něco vyprávěl. Velice se z toho radoval. V příštím týdnu je možná ještě uvidíme. Srdečně jsme se rozloučili se svými věrnými přáteli. Stál jako socha. V Tatrách jsme pozorovali orly. Pavlovi se udělalo nevolno. Seděli jsme vedle. Občas se tím směrem podívám. Drak klesá nad vaši zahradu.

8. Utvoř věty, které budou obsahovat následující spojení a tebou vymyšlené vhodné příslovečné určení:

velkou pozornost, soutěž v kreslení, zpěv ptáků, obrovský strach, konečná spása, další program, několik listů, dopadl viníka, urychlil výrobu, slunce pálilo, dům shořel

9. Urči druh příslovečného určení:

Všichni nedočkavě čekali, co se bude dít. Liborovi zabušila krev ve spáncích. A to jsme teprve v začátcích zkoušek. Dům byl zcela opuštěný. Chlapec se díval rozpačitě. Na nástupišti se tísnil veliký dav lidí. Co se tu děje? Zlaté klasy pšenice čeřil vítr jako hladinu moře. Někdo hlasitě vykřikl. U jeho nohou se ozvalo výstražné zasyčení. Každou chvíli se ozvalo jeho bolestné povzdechnutí.

10. Urči příslovečné určení:

Sbírání borůvek jej brzy omrzelo. Choulostivé dítě je často nemocné. Vlák byl dlouho před odjezdem plný. Dívka měla vlasy černé jako uhlí. Věruška od mládí hraje dobře na housle. Jiří horlivě čte knihy. Hladina Vltavy se leskla jako zrcadlo. Na obloze byly bílé obláčky. Najedl se dosyta. Kde si včera byl? Už nikdy o tom nebudu mluvit.

Řešení:

1. PU místa, PU způsobu, PU místa, PU místa, PU místa, PU času + PU způsobu + PU místa, PU místa, PU způsobu, PU času, PU místa, PU způsobu
2. PU místa, PU místa, PU místa, PU způsobu, PU času, PU způsobu, PU způsobu, PU způsobu, PU důvodu, PU způsobu
3. např. loni, těžce, sanitkou, včera, trpělivě a nadšeně, srozumitelně a pomale, dnes, v okně, dennodenně, nedočkavě, v Praze
4. např. bílý..., sladký..., silný..., rychlý..., hlučný..., lehce..., uteklo..., seděl..., modré oči..., hbitý..., silný...
5. druhy: PU času, PU způsobu, PU způsobu, PU místa, PU místa, PU místa, PU způsobu + PU místa, PU času, PU způsobu, PU způsobu
6. PU způsobu, PU místa, X, PU způsobu + PU míry, PU způsobu, X, PU místa, PU času, PU místa, X, PU místa, X
7. PU způsobu, PU času, PU způsobu, PU času, PU způsobu, PU způsobu, PU místa, PU způsobu, PU místa, PU místa, PU místa
8. např:
Na přednášce mu věnovali velkou pozornost.
Včera se v domě dětí konala soutěž v kreslení.
Ze stromů se ozýval zpěv ptáků.
Lupič, který vtrhl do chaty, jim přivodil obrovský strach.
Vysvobodil jej z řetězů a to pro něj byla konečná spása..
Narychlo vymysleli další program.
Zběsile roztrhal několik listů knihy.
Po pěti dnech dopadl viníka.
Před měsícem navrhl nový plán, což podstatně urychlilo výrobu.
Včera celý den pálilo slunce.
Dům shořel na popel.
9. PU způsobu, PU místa, PU místa, PU způsobu, PU způsobu, PU místa, PU místa, PU způsobu, PU způsobu, PU místa, PU času
10. PU času, PU času, PU času, PU způsobu, PU způsobu, PU způsobu, PU způsobu, PU místa, PU způsobu, PU času, PU času